

Premiéra zpoza opony

Antonín Dvořák
Jaroslav Kvapil

Rusalka

Klasické dílo Antonína Dvořáka převedli Šimon a Michal CABANI v temné operní drama, jež odkrývá současný pohled na příběh Rusalky, která nesmlouvavě touží žít podle vlastních představ. Hudebního nastudování se ujal Marko Ivanović, který je současně s Petrem Šumníkem dirigentem inscenace. Dramaturgyní je Vilma Bořkovec. Scénu navrhl Šimon Caban a kostýmy Karolína Srpková. V titulní roli Rusalky se představí Radoslava Müller v alternaci s Barborou Řeřichovou.

„Antonín Dvořák ve své Rusalce vytvořil neuvěřitelně silnou, dojemnou a osobní uměleckou výpověď. Přestože je naše nová inscenace spíše současnou interpretací než pietním nastudováním, snažím se v hudebním pojetí co nejvíc zdůraznit psychologii jednotlivých postav i upřímnou lyrčnost Dvořákovy hudebního příběhu,“ uvedl Marko Ivanović, autor hudebního nastudování a dirigent.

Rusalka patří k největším klenotům nejen české, ale i světové operní literatury. Genialita Dvořákovy hudby a libreto Jaroslava Kvapila zaujme všechny diváky bez rozdílu věku. Tvůrci ceremoniálů Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech Michal a Šimon CABANI nabízejí svou režii další možný pohled na nesmrtelné dílo.

CABANI se na Rusalku dívají optikou současného světa. Svou interpretaci naráží na nutkavé sny a touhy, kterým lidé bez rozmyslu propadají, anebo neschopnost komunikace a generačního poučení se z chyb a jejich neustálý cyklus. Současně nachází některá východiska v psychoanalýze Sigmunda Freuda a Oidipovským komplexu, protože jsou přesvědčení, že tento fenomén ovlivnil již samotného Dvořáka s Kvapilem.

„Opera, díky hudbě, přináší vnímání ne realistického příběhu, ale asociční vnímání, podobnosti. Zvláště dnes, kdy nerozhodnost Prince je podobná neschopnosti mnoha mladých mužů jasně rozhodnutí, komunikace, odpovědnosti. Oproti tomu Rusalka, jako žena je ochotna nejvyšší obětí pro dosažení cíle. A to hned, spontánně, zdánlivě bez rozmyslu. Jakmile jsem se ponořil do hudby a příběhu libreto, představil jsem si Olomouc a město univerzit plné mladých princů a rusalek,“ přiblížil svou inspiraci Šimon Caban a k ději dále vysvětluje. „Sledujeme příběh Vodníka coby stárnoucího muže, který kdysi také býval mladým krásným princem, ale teď už je jen voyeurem mladých slečen, z nichž jedna zatouží překročit hranici virtuálního světa, dostat se do reality a odhalit – nám – tak jeho pravou identitu. Ve svém mládí netuší, že i ona jednou zestárne, a nakonec se stane, pro mnohé mladé, ježibabou, která se bude chtít pomstít muži, který jí kdysi opeštil.“

Tvůrci chtějí novým zpracováním Rusalky oslovit mladé lidi, protože v jejím příběhu spatřují paralelu s dneškem a s tím, co mladá generace prožívá. Navíc ve zkonstatěném převyprávění nevidí smysl. „Jaroslav Kvapil s Antonínem Dvořákem vedli tvůrčí dialog, který cílí k nejlepšímu vyznění díla. My v tomto dialogu musíme pokračovat se současným divákem i s tím vědomím, že někoho raníme, někoho potěšíme a někdo si toho, a i to si musíme přiznat, ani nevšimne. Ale inscenovat něco, co už tu mnohokrát bylo, je zbytečné. Chceme připravit kultivovanou, ale strhující Rusalku. Původní a přitom současnou. Nikoli jako pohádku, ale jako drama,“ dodali ke svému záměru CABANI.

Rusalku ztvární Radoslava Müller v alternaci s Barborou Řeřichovou. V roli Vodníka se představí Jiří Příbýl, kterého bude alternovat David Szendiauch. Princ propůjčí svůj hlas Jakub Rousek, Eduard Martyniuk a Vojtěch Pošváb, j. h.

Premiéra se uskuteční v pátek 16. prosince v 19:00 hodin, II. premiéra v sobotu 17. prosince ve stejný čas.

Na slovíčko s...

... Johankou Novákovou

K tomu, abychom vám mohli každý den předvést to nejlepší, je zapotřebí sehraný tým, který inscenaci obsluhuje. Tito kolegové, na rozdíl od jejich práce, působí v zákulisí a nejsou vidět. O jakých profesích mluvíme, jak se inscenace technicky připravuje a o plánovaném studijním oboru, jenž má ambice přilákat do divadel mladé talenty, jsme si povídali s jevištní mistrovou Johankou Novákovou.

Johanko, které profese najdeme u vás v týmu?

Když jsem před rokem nastoupila jako jevištní mistr, měla jsem pod sebou jevištní techniky („kulisáky“) a rekvizitářky. To jsou lidé, kteří se starají o každodenní jevištní provoz. Nachystají scénu a rekvizity, udělají přeměny během představení a pak to zbourají. Po nějaké době jsem k tomu dostala i oddělení elektra, což jsou zvukaři a osvětlovači. A později se k tomu přidaly ještě úseky garderoby a vlásenkárny. Dá se tedy říct, že mám pod sebou všechny kolegy, kteří představení každodenně obsluhují a bez nichž bychom nehráli.

Jak vlastně pracujete? Máte práci rozdělenou podle typu představení nebo podle směn?

Máme dvě „kulisácké“ party, tedy skupiny jevištních techniků. Interně je máme rozdělené na techniku činohry a techniku opery, každá má po sedmi lidech. K tomu máme dvě rekvizitářky, opět operní a činoherní. Operní technici, rekvizitářka, osvětlovači a zvukaři obsluhují i baletní představení. Všichni máme nepravidelnou pracovní dobu. Pracujeme po večerech, víkendech, svátcích.

Jak velkou partu potřebujete k přípravě jednoho představení?

Záleží na typu inscenace. Obsluhovat hru Když se zhasne jezdí tři technici, dva osvětlovači a jeden zvukař. Je to pár lidí, vlezou se do dodávky. Ale nyní třeba aktuálně chystáme Louskáčka, což je sezonní představení s velkou výpravou. Včera jsme ji dovezli ze skladu čtyřmi kamiony. Musíme to všechno nachystat, smontovat, vyzkoušet, zopakovat a večer máme tzv. projížďecí zkoušku i s tanečníky v kostýmech. Na obsluhu Louskáčka se podílí čtyři vlásenkářky, dvě garderobierky, jedna rekvizitářka, sedm techniků, tři osvětlovači, jeden zvukař a já tam taky vypomáhám.

Jak vypadá váš standardní den, pokud můžeme o něčem takovém vůbec mluvit.

To má moc faktorů. Třeba dneska večer je premiéra a máme už všechno nachystané. Včera se hrálo dopoledne a odpoledne byla veřejná generálka, takže scéna je postavená. Dopoledne si aspoň část týmu může trochu odpočinout, za což jsem ráda, protože jedeme naplno, a za každou takovou chvíli jsem vděčná. Já jsem teď aspoň dohnala resty a dodělala papíry.

Zlomový bod při přípravě každé inscenace je technická zkouška, kdy všechno vidíme poprvé pohromadě. Teď nás bude čekat Rusalka. Při technické zkoušce se vše vyrobené v dílnách přenesou na jeviště, poprvé se to smontuje a postaví a začne se svítit. Osvětlovači si udělají přípravu a pak se svítí druhou půlku dne nebo i více dní (svítí, tzn. programují se světelné změny). Technickou začínáme v osm ráno a trvá kolem dvanácti hodin.

Jak se připravujete na zájezd?

To je jiné, musíme si to naložit, odvézt, vychystat, smontovat, odehrát a pak zase zbourat a dovézt zpět do Olomouce, kde se všechno ještě musí vyložit. Samozřejmě je to o komunikaci předem, kdy musíme vyjasnit a ověřit různé detaily, např. zda se dá vrtat do podlahy, jestli mají dostatek světla nebo zda se tam vlezeme s rozměrem scény atd. To všechno s uměleckým provozem zjišťujeme s předstihem.

Musíte mít přehled o všem, jak o divadle, tak inscenacích.

Ano, musím chápat, proč něco tak jde nebo to tak nejde. Ale samozřejmě nevím všechno. Hodně věcí pochytím v průběhu, a hlavně se nebojím ptát a konzultovat s kolegy, kteří tu pracují o mnoho víc let než já a ty znalosti a zkušenosti mají.

Jaké bizarní požadavky jste řešila?

Hodně se setkávám s tím, že tvůrčí tým má velké představy. A mou prací je jim říct, ano, dobře, ale pojďme si vyjasnit, jaké u nás jsou reálné možnosti, a společně hledat nějaké cesty, jak to udělat. Řešila jsem třeba magneziový blesk, který používáme u Doriany Graye, nebo jsme teď měli sto dvacet svíček v Ivanovi Hrozném. V Louskáčkovi vytahuje dívku na tahu. To jsou ne úplně standardní požadavky.

Jak jste se vlastně dostala do Moravského divadla?

Při studiu oboru jevištní technik jsem tady nastoupila na stáž, na produkci. To byl ještě covid, takže jsem připravovala nějaké menší akce a online koncert k 17. listopadu. A pak mi pan ředitel nabídl, abych produkčně zaštila open air hraní na Floře, co se tehdy konalo prvním rokem. Bylo to náročné, ale zvládla jsem to. Jevištní mistr pan Boris Konarik šel v té době do důchodu a mně toto místo nabídl. I proto, že mám jevištní techniku vystudovanou.

Divadlo si chce vychovávat mladé talenty a podílí se na přípravě projektu dílen spolu s otevřením nového oboru na Střední škole polygrafické v Olomouci. Vy se toho přímo účastníte. Můžete přiblížit, o co se jedná?

Bude to obor výtvarná a scénická tvorba, jinými slovy jevištní technik. Budeme vychovávat lidi, kteří budou moci pracovat jak v dílnách, tedy ve výrobě scény a dekorací, tak jako jevištní technik, což zahrnuje všechny ty profese, o nichž jsme se na začátku bavili. Absolvent bude mít základní přehled o veškerém divadelním provozu a může jít dál studovat na vysokou nebo se třeba vrátit do rodné vesnice a obsluhovat místní kulturák. Samozřejmě budeme rádi, když absolventi zůstanou i v kamenných divadlech. Uplatnění je ale široké a dle mého názoru bude stoprocentní. Je to něco mezi technikou a uměním, zajímavé pro kluky i holky. Tato specializace pro střední školy v Česku zatím chybí. My nyní vymýšlíme, jak uchopit odbornou přípravu a předměty, na tom se jako divadlo budeme podílet. Budeme připravovat osnovy a témata, externě vyučovat a poskytovat prostor pro praxi. Myslím, že tohle má velký smysl, a jsem ráda, že se na tom můžu podílet.

Půjčovna kostýmů

Chystáte kostýmový večírek, vyrážíte na maškarní nebo masopustní slavnosti? Pro všechny případy je vám k dispozici naše půjčovna kostýmů, klobouků, paruk a nábytku

Před návštěvou doporučujeme telefonickou domluvu.

Kontakt: +420 731 615 548, pujcovna@mdl.cz.

Otevírací doba: úterý a čtvrtek 14:00–18:00 hodin.

Platba pouze v hotovosti.

Více informací na www.moravskedivadlo.cz v sekci Kontakt.

foto: Iva Čeplová

Za oponou 12/2022

Měsíčník Moravského divadla Olomouc

Redakce: Pavlína Dočkalová

Foto na titulní straně: Daniel Schulz

Grafika a sazba brožury: Martin Šavel

Vydává Moravské divadlo Olomouc pro propagační účely zdarma

www.moravskedivadlo.cz · tel.: 585 500 500

Rusalka

PREMIÉRA V PÁTEK
16. PROSINCE 2022
V 19 HODIN.

Za oponou

Moravské divadlo
Olomouc

Prosinec 2022

Miniopery s hvězdným překvapením

19. listopadu se splnil sen nejednomu účinkujícímu hudebních pohádek Miniopery. Svou návštěvou poctili představení sami hvězdní autoři Jaroslav Uhlíř a Zdeněk Svěrák. Bylo to moc příjemné setkání. Pánové se ochotně zdravili a fotili s návštěvníky v lóži i s herci, tanečníky a hudebníky v zákulisí. Bylo znát, že je naše inscenace dojala, stejně jako nás jejich milá návštěva.

Foto: Tereza Hrubá

Atejiér
MDO

Prosinec 2022

1. 12., 18:15 hod.

Dramaturgický úvod před baletní inscenací Louskáček – Kouzelný příběh

Louskáček je inscenace, která svým tématem na jevišti každého divadla v období Vánoc bezesporu patří. Proto se i naše divadlo rozhodlo připravit tento nezapomenutelný baletní příběh, a to ve zcela novém kabátě. Diváci se mohou těšit na představení, které je vtáhne do kouzelné vánoční atmosféry, na chvíle s překrásnou hudbou Petra Iliče Čajkovského, nádhernými kostýmy a pohádkovou scénou. Dramaturgickým úvodem vás provede Eva Krupařová.

Akce proběhne ve foyer.

4. 12., 9:00 – 13:00 hod.

Mikulášské divadelní hrátky před a po pohádce Broučci

V divadle se nezlobí, proto přijde Mikuláš a odmění všechny děti. Pro ně i pro rodiče chystáme bohatý program. Můžete se vyfotit ve fotokoutku, zazpívat si koledy nebo si vyrobit vánoční ozdoby ve výtvarné dílně.

Akce proběhne ve foyer.

11. 12., 9:30 hod.

Divadlo, čti! – Fiškus a vánoční skřítek

Čtení a dílničky nejen pro děti

Ve spolupráci s olomouckým dětským knihkupectvím Zlatá velryba si naše divadlo připravilo velkou čtenářskou novinku pro děti. Nejen, že vám na každém setkání vytipujeme zajímavou dětskou knihu, ale také budete mít možnost poslechnout si ukázkou v podání našich herců! Součástí budou tematické dramatické a výtvarné dílničky.

Tentokrát se budeme věnovat knize Svena Nordqista Fiškus a vánoční skřítek (nakladatelství Host). Číst budou Ivana Plihalová a Lukáš Červenka.

Akce proběhne ve foyer.

14. 12., 16:00–19:00 hod.

Performance dance jam workshop s Tomášem Wortnerem

Náplní kreativního workshopu budou individuální i skupinové improvizace (umění poslouchání, přijímání a nabízení), spontánní vytváření pohybového i dramatického materiálu, dramaturgie pohybu a jeho transformace, kompozice prostoru a času. Workshop završíme krátkou společnou performativní improvizací.

Workshop se uskuteční na zkušebně MDO a je určen pro zájemce od 15ti let. Přihlášeným účastníkům budou den před konáním zaslány podrobné organizační informace prostřednictvím emailu.

18. 12., 18:15 hod.

Dramaturgický úvod před muzikálem Donaha!

Námětem dnes již kultovního broadwayského muzikálu byl stejnojmenný britský film z roku 1997, vyprávějící příběh o pěti propuštěných ocelářích, kteří ne a ne zapomenout o jakoukoliv novou práci. V duchu hesla „zoufalí lidé dělají zoufalé věci“ se tak tyto tátové od rodin rozhodnou, že nejsnazší cesta k penězům vede skrze striptýzové vystoupení. Velká výzva pro náš soubor činohry. Dramaturgický úvod si připraví Eva Krupařová.

Akce proběhne ve foyer.

Díky, že jste s námi

Kdy jindy, když ne o Vánocích, bychom měli myslet na naše blízké. Moc si vážíme všech, kteří na nás myslí po celý rok. Děkujeme všem našim partnerům, mecenášům a příznivcům, že za námi stojí i v těchto těžkých časech. Vaše podpora nám pomáhá nejen utáhnout rostoucí náklady, ale především nás motivuje překonávat nové překážky, protože od vás jde jasný signál, že to, co děláme, má smysl.

Podpořte své oblíbené divadlo

Vstupte do Mecenášského klubu Moravského divadla

Pokud patříte k pravidelným návštěvníkům a fanouškům Moravského divadla, máte jedinečnou možnost svou přízeň projevit a stát se mecenášem. Můžete přitom vstoupit do jednoho ze tří mecenášských klubů – zlatého, stříbrného a bronzového, a získat tak řadu výhod.

Ježíškova mecenášská benefiční edice

Kdyby i dospělí psali dopis Ježíškovi, co by si asi přáli? A co by si přáli klienti projektu Paměť národa, sociálních služeb města Olomouce, organizace Člověk v tísni nebo SPOLU Olomouc?

Jsme divadlo, hrajte s námi. Zahrajte si na Ježíška! Zakupte v pokladně divadla dárkový šek v libovolné hodnotě a my ho předáme vámi vybrané organizaci. Její klienti jej budou moci proměnit za vstupenky na svá vysněná představení.

Benefiční dárkové šeky je možné zakoupit v pokladně divadla od 1. do 21. prosince, anebo online na webu mdol.cz a přepsat ho na pokladna@mdol.cz s informací, které organizaci má udělat radost. Darované šeky pak hromadně předáme zástupcům organizací 22. prosince.

Slavnostní slovo ředitele

Vážení a milí diváci, drazí hosté a příznivci Moravského divadla Olomouc,

vám našimi představeními dokážeme zpříjemnit onu divnou dobu, v níž žijeme.

Právě v těchto složitých dobách je důležité, abychom spolu uměli mluvit a drželi při sobě. Byť se to může zdát troufalé, tak právě divadlo a kultura obecně má tu kouzelnou schopnost tmelit společnost. Díky kultuře můžeme zažít takřka cokoliv a vidět i náhledy na všelijaké problémy z různých perspektiv, a poté o nich dlouze debatovat. Právě kulturní člověk je ten, který nehledá zkratky v řešení, ale má schopnost vidět věci v souvislostech. Proto si važme toho, že máme tak hustou a dostupnou kulturní síť a že můžeme vést diskuze nad různými zpracováními divadelních kusů.

Vážení a milí diváci, já i mí kolegové vám přejeme poklidný advent, krásné Vánoce a normální a klidný rok 2023 a doufáme, že i nadále se budeme potkávat na představeních a dalších akcích Moravského divadla Olomouc.

S úctou a pokorou,

David Gemeš

SPEA Olomouc, s.r.o.
zdravotnické zařízení s lékárnou
nám. Národních hrdinů 769/2, 779 00 Olomouc

Ambulantní zdravotní služby

- Ambulance specialistů – interna, diabetologie, kardiologie, endokrinologie, revmatologie, gastroenterologie, oční, ortopedie, chirurgie, kožní, urologie, gynekologie, ORL, alergologie
- Praktičtí lékaři pro dospělé a pro děti a dorost
- Stomatologie
- RTG, OPG – zobrazovací metody, laboratoř OKBH, CT – digitální tomografie
- lékárna

www.spea.cz - mail: info@spea.cz

tel.: +420 585 505 111

lék. tel.: +420 585 505 115

ISO 9001:2015; 14001:2015; 15189:2013

Moravské divadlo Olomouc

Prosinec v Moravském

1. čt 19:00 D	• Louskáček - Kouzelný příběh / ARTER / Dramaturgický úvod 18:15-18:45	Balet
3. so 19:00 X	• Fantastické divadlo	Činohra
4. ne 10:00 -	• Broučci / MIKULÁŠ, mimo ABO	Pohádka
19:00 -	• Výtvarná dílna	Činohra
7. st 19:00 -	• Pan Scrooge / Rodinné divadlo	Činohra
9. pá 19:00 V	• Královny / V Divadle na Šantovce	Činohra
10. so 10:00 -	• Giselle	Balet
16:00 ZO	• Koledování / Vstup volný	Činohra
11. ne 9:30 -	• Rok na vsi / Senioři -30%	Činohra
16:00 YO	• Divadlo, čti! - Fiškus a vánoční skřítek	Činohra
12. po 19:00 K	• Dokonalá svatba	Činohra
14. st 16:00 -	• Manon Lescaut	Činohra
19:00 C	• Performance dance jam	Workshop
16. pá 19:00 P	• Dokud nás lež nerozdělí	Činohra
17. so 19:00 X	• Rusalka / Premiéra	Opera
18. ne 19:00 -	• Rusalka	Opera
19. po 19:00 A	• Donaha! / ARTER / Dramaturgický úvod 18:15-18:45	Muzikál
20. út 19:00 B	• Louskáček - Kouzelný příběh	Balet
19:00 -	• Když se zhasne / V Divadle na Šantovce	Činohra
21. st 19:00 -	• Louskáček - Kouzelný příběh	Balet
19:00 -	• Když se zhasne / V Divadle na Šantovce	Činohra
22. čt 19:00 D	• Fantastické divadlo	Činohra
23. pá 17:00 -	• Česká mše vánoční - inscenovaná verze	Činohra
25. ne 14:00 -	• Louskáček - Kouzelný příběh	Balet
19:00 -	• Louskáček - Kouzelný příběh	Balet
26. po 15:00 -	• Pan Scrooge	Činohra
19:00 -	• Pan Scrooge	Činohra
27. út 19:00 L	• Nabucco / ARTER	Opera *
28. st 19:00 -	• Sluha dvou pánů / Senioři -30% / ARTER	Činohra
29. čt 19:00 E	• Louskáček - Kouzelný příběh	Balet
30. pá 17:00 -	• Louskáček - Kouzelný příběh	Balet
31. so 16:00 -	• Hello, Dolly!	Muzikál

* v italském originále s českými titulky

** v českém znění s hudebními čísly v německém originále

*** ve francouzském originále s českými titulky

° představení bez přestávky

Změny vyhrazeny. Aktuální program naleznete na www.moravskedivadlo.cz. Kontaktní telefon 585 500 500.

divadle Olomouc